

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Маріупольського
державного університету
27.06.2017р. № 249
протокол Вченої ради МДУ
21.06.2017р. № 12

Зі змінами:
Наказ Маріупольського
державного університету
02.10.2017р. № 368
протокол Вченої ради МДУ
27.09.2017р. № 2

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовку здобувачів
вищої освіти ступеня доктора наук
у Маріупольському державному університеті

ПОЛОЖЕННЯ

про підготовку здобувачів

вищої освіти ступеня доктора наук

у Маріупольському державному університеті

1. Загальні положення

1.1. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук у Маріупольському державному університеті (далі - Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Статуту Маріупольського державного університету (далі - МДУ) та інших локальних нормативних актів МДУ.

1.2. Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора наук (далі — здобувачі).

1.3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук (докторантів) в МДУ здійснюється:

- в докторантурі за очною (денною) формою навчання;
- шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

1.4. Підготовка докторантів в докторантурі МДУ здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав університет на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук).

1.5. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності докторантури в університеті здійснює вчена рада. Для координації діяльності структурних підрозділів, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук, може створюватися відділ докторантури.

1.6. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

1.7. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами, у яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей.

Інформація про розподіл державного замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук оприлюднюється на офіційному веб-сайті МДУ.

1.8. Підготовка в докторантурі завершується захистом наукових досягнень докторанта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

1.9. Навчання у докторантурі (у тому числі, з відривом від виробництва) не є роботою й, відповідно, не може замінити основну роботу. Робота за трудовим договором докторантів, які поєднують її з денною формою навчання не є сумісництвом, оскільки трудових відносин між ними і МДУ не існує

2. Порядок та умови вступу до докторантури

2.1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури.

Вступ до докторантури МДУ відбувається на конкурсній основі відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки України, та Правил прийому до Маріупольського державного університету на відповідний рік.

Правила прийому до докторантури МДУ затверджує Вчена рада МДУ на основі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному веб-сайті МДУ.

2.2. Правила прийому до докторантури МДУ діють протягом терміну, визначеного Умовами прийому на навчання до вищих навчальних закладів України, затвердженими Міністерством освіти і науки України на відповідний рік, і визначають порядок, перелік і строки подання документів для вступу до докторантури МДУ.

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом до докторантури, і нормативні терміни навчання зазначаються у окремому додатку до Правил прийому до докторантури.

2.3. До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

2.4. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників кафедра заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради МДУ.

2.5. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому до МДУ. Перелік повинен включати, зокрема:

- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним працівником МДУ, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;

- копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

2.6. Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради МДУ щодо зарахування такого вступника в докторантуру Вчена рада МДУ одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови Вчена рада МДУ надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

2.7. Вчена рада МДУ в місячний строк розглядає висновки кафедри щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних працівників із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради МДУ затверджується і оформляється наказом ректора.

Трудові книжки докторантів зберігаються за місцем основної роботи

3. Права та обов'язки докторантів

3.1. Докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в МДУ, бібліотеках і державних архівах України;

- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового консультанта;

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);

- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства.

3.2. Докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень докторанти також зобов'язані:

- дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених МДУ;

- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри (вересень поточного року). Узагальнена інформація представляється на засіданні Вченої ради МДУ (жовтень поточного року). Докторанти звітуються за формою згідно з Додатком 2;

- захистити в установленій строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей у спеціалізованій вченій раді.

3.3. Покладення на докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної наукової програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

4. Підготовка докторантів у докторантурі МДУ

4.1. Для врегулювання відносин між докторантом та МДУ укладається договір.

4.2. Нормативний строк підготовки доктора наук в докторантурі МДУ становить два роки.

Підготовка в докторантурі МДУ передбачає виконання особою відповідної наукової програми університету за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей.

4.3. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з Індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в докторантурі. (Додаток 1)

Індивідуальний план наукової роботи погоджується докторантом з його науковим консультантом та затверджується Вченою радою МДУ протягом двох місяців з дня зарахування докторанта.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання докторантом і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Порушення строків виконання Індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою МДУ рішення про відрахування докторанта.

4.4. Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН, у спеціалізованій вченій раді.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

4.5. Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

4.6. На здійснення наукового консультування відводиться щороку **50** академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

4.7. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в МДУ, до якого зарахований докторант. Якщо у вищому навчальному закладі, до якого зарахований докторант, не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого

вищого навчального закладу (наукової установи) за клопотанням вищого навчального закладу, що здійснював підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук, або за заявою докторанта.

4.8. Докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в докторантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті університету на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з докторантури;

- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в докторантурі.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення, зміни та доповнення до нього розглядаються на засіданні Вченої ради МДУ та затверджуються наказом ректора МДУ.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради МДУ
«___» _____ 20__ р.
протокол № _____

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
НАУКОВОЇ РОБОТИ ДОКТОРАНТА

Прізвище, ім'я, по батькові докторанта _____

Шифр та назва спеціальності (за якою навчається) _____

Очна (денна) форма перебування _____

Факультет _____

Кафедра _____

Форма захисту результатів наукових досягнень для отримання ступеня доктора наук (відібрати потрібне)

• Дисертація _____

(вказати дату, № протоколу затвердження теми дисертації Вченою радою Університету)

• Монографія _____

(вказати дату, № протоколу затвердження назви монографії Вченою радою Університету)

• Наукова доповідь за сукупністю статей _____

(вказати дату, № протоколу затвердження назви доповіді Вченою радою факультету Університету)

Науковий консультант (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь та вчене звання) _____

5. Термін перебування з «___» _____ по «___» _____

Наказ про зарахування до докторантури

№ _____ від «___» _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова Вченої ради

К.В. Балабанов

(підпис)

«__» _____ 20__ р.

ЗАГАЛЬНИЙ ПЛАН
виконання наукової програми
підготовки доктора наук

№ п/п	Форма та зміст науково-дослідницької діяльності докторанта (відібрати потрібне)	Термін виконання
1.	Завершення науково-дослідницької роботи з обраної спеціальності, оформлення та захист наукових досягнень у вигляді дисертації в спеціалізованій вченій раді	I-II роки перебування
2.	Завершення науково-дослідницької роботи з обраної спеціальності, оформлення та захист наукових досягнень за результатами опублікованої монографії в спеціалізованій вченій раді	I-II роки перебування
3.	Завершення науково-дослідницької роботи з обраної спеціальності, оформлення та захист наукових досягнень за результатами наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, затверджених МОН України, в спеціалізованій вченій раді	I-II роки перебування
4.	Затвердження Вченою радою Університету тематики (напрямку) наукових досліджень з обраної спеціальності (тема дисертації/назва монографії/цикл статей)	упродовж місяця після зарахування
5.	Наявність не менше 20 статей у фахових періодичних виданнях з обраної спеціальності, серед яких 4 статті мають бути опубліковані в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах	I-II роки перебування
6.	Презентація наукових досягнень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях	I-II роки перебування
7.	Наявність не менше 7 тез за результатами участі у роботі наукових конференцій	I-II роки перебування
8.	Стажування у провідних закордонних та вітчизняних університетах (наукових установах)	I-II роки перебування (за необхідності)

Докторант _____

«__» _____ 20__ рік

Науковий консультант _____

«__» _____ 20__ рік

**ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ВИКОНАННЯ
НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ
ДОКТОРА НАУК**

За період перебування з «___» _____ 20___ р. по «___» _____ 20___ р.

Докторант _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

повністю (не повністю) виконав індивідуальний план науково-дослідницької роботи.
(потрібне підкреслити)

Захист результатів наукових досягнень (вибрати потрібне):

• Докторська дисертація на тему _____

захищена у спецраді _____ «___» _____ 20___ р.
(вказати шифр спецради)

• Монографія _____
(вказати назву, рік видання, видавництво)

захищена у спецраді _____ «___» _____ 20___ р.

• Наукова доповідь (за сукупністю статей) _____
(вказати назву)

захищена у спецраді _____ «___» _____ 20___ р.

Публікація статей та презентація результатів наукових досягнень

Кількість статей у вітчизняних фахових виданнях за обраною спеціальністю	
Кількість статей у міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах	
Кількість конференцій, у яких брав участь докторант	
Кількість опублікованих тез	

Інформація про стажування	
----------------------------------	--

Науковий консультант _____
(підпис)

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Декан факультету _____
(підпис)

«___» _____ 20___ р.

ЗВІТ ДОКТОРАНТА**про виконання індивідуального плану наукової роботи**

за період з _____ 20__ р. по _____ 20__ р.

(перший, другий рік підготовки (потрібне підкреслити))

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Факультет _____

Кафедра _____

Спеціальність _____

Рік вступу _____

Тема дисертації: _____

Науковий консультант _____

(ПІБ, науковий ступінь та вчене звання)

1. Робота над дисертацією

Які розділи дисертації розроблені _____

Строк захисту дисертації за планом _____

2. Участь у науково-комунікативних заходах

Назва заходу	Дата	Форма участі

3. Підготовка наукових статей, тез доповідей

- у наукових фахових виданнях України – _____ (кількість за планом)	Бібліографічний опис
- у виданнях іноземних держав або у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз – _____ (кількість за планом)	З відображенням, до якої міжнародної наукометричної бази даних належить видання
- у матеріалах науково-практичних конференцій – _____ (кількість за планом)	

4. Розробка НДР кафедри

Тема НДР кафедри		
Керівник НДР	(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання)	
Посада докторанта як виконавця НДР		
Внесок докторанта у розроблення наукової теми		
Висновок керівника / відповідального виконавця НДР	« ____ » _____ 20 ____ р.	_____ / _____ (підпис) (Прізвище, ініціали)

5. Упровадження результатів наукового дослідження

Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата і номер акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ/науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)

Висновок наукового консультанта

_____ / _____
(підпис) (Прізвище, ініціали)

Звіт докторанта заслухано на засіданні кафедри

Рішення засідання кафедри _____

(Протокол № ____ « ____ » _____ 20 ____ р.).

Рішення вченої ради МДУ: _____

(Протокол № ____ « ____ » _____ 20 ____ р.)

_____ / _____
(дата) (підпис) (Прізвище, ініціали зав. кафедри)

_____ / _____
(дата) (підпис) (Прізвище, ініціали декана)